Став странаjасса пролетарijjас, ötувтчöj!

Калховнік

Лезöны ВКП(б) Сыктывдінса Рajком da Рajісполком

№ 8 (191) || Јанвар 27-öd лун, 1937 во. || Доныс 10 ур

Сöветjас Всероссijскöj Чрезвычajнöj XVII-öd Сjездлöн шуöм ВЦІК Конституціоннöj Комиссijаын председатель М. І. Калінін jорт доклад куза

ВЦІК Конституціоннöj Комиссijаса председатель М. І. Калінін jортлыс Россijскöj Сöветскöj Федеративнöj Соціалістіческöj Республіка Конституціја проект jылыс доклад кывзöм да обсудітöм бöрын Сöветjаслöн Всероссijскöj Чрезвычajнöj XVII-öd Сjезд шуö:

1. ВЦІК Конституціоннöj Комиссijаöн РСФСР Конституціjалыс предсталітöм проект ошкыны да прімітны основа пыддi.

2. Сетöм поправкаjас да содтöдjас вiдлалöм вылö да РСФСР-са Конституціjалыс окончательнöj текст лöсöдöм вылö котыртны Редакціоннöj Комиссijа 164 морт составöн.

3. Поручітны Редакціоннöj Комиссijалы кыклунjа срокöн представітны Конституціjалыс окончательнöj текст Сjездлы вiдлалöм вылö, Сjезд вылын Конституціjалыс проект обсуждаjтан результатjассö секі учітываjтöмöн.

Москва, Кремль.

СЈЕЗДЛÖН ПРЕЗІДІУМ.

Троцкістскöj шпіонjас, діверсантjас, рöдіналы іземныкjас

ССР Сojузса Прокуратура jуöртöмыс, кодöс jöзöдöма январ 20-öd лунö, міјан странаса да став мірса ужалыс jöз ыжыд негодованіје чувствоöн, велічajшöj зывöктöм чувствоöн тöдмалісны Троцкіj да сіjö банда выл преступленіjеjас jылыс. Быдöнлы-на памjатнöj троцкістско-зіновjевскöj террорістіческöj центрса процесс вылын подсудімöjjас ез ставсö віставны помöз. Najö кöсjісны нуны асköдныс гуö вöла вылö колöм троцкістскöj „параллельнöj центр“ jылыс таjна. Зіновjевköд, Каменевköд, Смірновköд да мукöдjасköд радын нуöдісны ассыныс преступнöj ужсö пыдö законспірируjтчöм Пjатаков, Радек, Сокольніков, Серебрjаков. Но контрреволуціjалыс і таjö „параллельнöj центрсö“ öні ерддöдöма НКВД органjасöн.

Быд мыжаланаjас саjын, кодjасöс німнас каztылöма ССР Сojузса Прокуратура jуöртöмын,—уна чудовішщнöj преступленіjеjас, кодjас асланыс цінізмöн, асланыс омерзітельностöн вевтыртöны ставсö, мыj вермö сетны воображеніје.

Преступленіjеjасыс уна пöлöсöс. Налöн німыс öті—рöдіналы чорнöj імена, капіталізмöс реставрiруjтöм. Предательjас jітчісны сöветскöj странаса медса лок враг jасköд—иностраннöj агрессорjасköд. Najö сувтöдлісны аслыныс могöн öдзöдны военнöj нападеніје ССР вылö, расчітываjтлісны военаын сіjö пораженіје вылö. Троцкіj заданіjеjас серті najö котыртісны шпіонаж, вредітельство ыжыд тöдчанлуна предпріjатіjеjас вылын, гöтöвітісны да нуöдісны олöмö діверсіоннöj (подрывнöj) актjас, медым слабмöдны міјан страналыс доpjысан вынсö.

І та могыс najö сорнітчавлісны Сöветскöj Сojузлы враждебнöj иностраннöj вынjасköд, корсісны наын софействіе да отсöг. Najö кöсjысісны востыны öзöс иностраннöj капіталлы, шщедрöjа сетны концессijаjас улö заводjас да рудніkjас, вöрjас да промыселjас. Najö возвыв-нін töргуjтісны сöветскöj территорijа jукöнjасöн, вузавлісны агрессорjаслы СССР-са народjаслыс му да свобода. Najö усісны улöжык лубöj колчаковец, денікінец, кафет дорыс. Троцкістскöj мерзавецjаслöн абу вöлöма весіг націоналізмлöн некущöм чувство, і najö дасöс вöліны jукны Сöветскöj Сojузöс, медым ескö сöмын пöртны олöмö ассыныс подлöj реставраторскöj целjассö. Фашістjас оз сöгласітчыны сетны асланыс страналыс территорijасö иностранецjаслы,—сы вылö мунісны троцкістскöj пеж колаcjас.

Но налöн преступнöj действіjеjасыс таjöн ез помасны. Троцкіj заданіjеjас серті „параллельнöj центр“ котырталіс террорістіческöj покушеніjеjас сöветскöj государствоöн да ВКП(б)-öн веськöдлысjас вылö. Najö кіын – Сергеj Мироновіч Кіровлöн вірыс, Кемеровскöj рудніkjасса шахторjаслöн вірыс, донбасса рабочöjjаслöн вірыс.

Медым воны асланыс целjасö, najö нінöм возö ез сувтлыны. Najö публічнöjа кajітчылісны асланыс „öшыбкаjасын“, кланітчісны партijаöс да народöс радejтöмын. Кіровöс віыс—Зіновjев моз-жö, кодi гіжіс пыді чувствоа некролог аслас жертва шоныд труп вылын, najö віставлісны речjас да гіжісны статтajас социалізм доpjöм вöсна, медым зебны, маскірujтны социалізмлы паныд подлöj преступленіjеjассö.

Najö—рöдіналöн іземныкjас да пораженецjас. Сы вöсна najö ненавідітöны рабочöj классöс, кодi стрöітö колхознöj олöм. Таыс najö ненавідітöны і сöветскöj інтеллігенціjаöс, кодi создаjтö социалістіческöj наука, література, іскусство.

Троцкіjлöн да Пjатаковлöн, Радеклöн да Сокольніковлöн сіjö-жö, мыj і германскöj фашізм вождjаслöн,—социалізм дінö, сöветскöj страна дінö, социалізм стрöітыс сöветскöj народjас дінö пыдысан враждебнöj, бешенствоöз воыс тверсама отношеніје. Троцкістjас сувтöдісны аслыныс целöн—**мыддыны міјан странаса ужалыс jöзлыс став заводjеваніjеjассö, бöр сетны капіталістjаслы фабрікаjас да заводjас**. Najö кöсjісны бергöдны історijалыс кöлöсасö, быröдны колхознöj стрojöс, **сувтöдны сіктын кöзаінöн кулакöс, рабство улö сетны сöветскöj крестанствоöс, сетны сіjöс кулацкöj кабала улö**.

Öтувjа преступнöj делöын троцкістjаслöн фашістjаскöд таjö встречаыс да jітöдыс абу случajнöj. Подлостjас зон радын, кодjас вajöдісны Пjатаковöс, Радекöс, Сокольніковöс, Серебрjаковöс да мукöдöс подсудімöjjас скамjа вылö, ем історіческöj фактjаслöн вежсывтöм логіка: кодi сувтіс капіталізмöс дорjан туj вылö пролетарскöj революціjалы паныд, кодi мунiс буржуазіjакöд рабочöj классы паныд, сылöн быт лоöны капіталізмлöн став порокjасыс, сіjö усвоітас сылыс став разбojнічöj „моральсö“.

Іудушка Троцкіjлöн да сіjö сообщщнікjаслöн туjыс быдöнлы töдса. Пjатаков, Сокольніков, Радек, Серебрjаков—таjö німjасыс отсалісны став фракціоннöj, оппортуністіческöj, контрреволуціоннöj выступленіjеjаслы большевістскöj партijалы паныд. Таjö jöзыслöн, кодjас Ленін олігöн-на тышкаслісны партijа вілы паныд, Ленінлы паныд, кодjас быдсама торöн сувтлісны большевізмлы паныд, ем нöшта нахальство німтыны аснысö „большевік-ленінецjасöн“. Предательjас, шпіонjас, рöдіналöн іземныкjас—налöн преступленіjеjасыс торjöн зывöктанаöс сы вöсна, мыj тупкысöны рабочöjjасöс да крестанаöс пöрjöдлан фразаjасöн.

Асныс сторонникjассö вештöмöн, нічтожнöj, изолірованнöj группкаöн лоöмöн, najö сувтісы вредітельство, шпіонаж да діверсіjаjас веськыд контрреволуціjа туj вылö. Najö вузалісны аснысö сіjö імперіалістіческöj государствоjас группалы, кодjас jавöа зілöны öзтыны война. **Najö мöвпавлісны иноземнöj штыкjас отсöгöн jукны СССР-öс, путкылтны рабочöjjаслыс да крестаналыс власт, бöр сувтöдны Сöветскöj Сojузын капіталізм да буржуазіjалыс господство.**

Najöс кватітöма да разоблачітöма усан медбöрjа щупöд вылас. Маскасö нещыштöма. Сы улын фашістскöj зверлöн ужалыс jöз воосa враглöн рожа.

Троцкістскöj выродокjаслöн капіталістіческöj пыщкöсыс изобличajтчö сіjö цінічнöj лöнлунöн, кодöн najö гöтöвітісны, партijаöн веськöдлысjасöс, правітельствоöн веськöдлысjасöс да радöвöj рабочöjjасöс віjалöмjас. Троцкіj веськыд заданіjеjас серті Пjатаков обороннöj тöдчанлуна предпріjатіjеjас вылын взрывjаскöд öтшöщ гöтöвітіс і рабочöjjасöс массöвöjа віалöм Троцкістскöj „параллельнöj центр“ вöлі дас сетны фашістскöj палачjаслы расправа вылö уна со сурс сöветскöj рабочöjjасöс, ужалыс jöзöс, інтеллігентjасöс, медым обеспечітны военаын Сöветскöj Сojузлыс пораженіје да пöлучітны прізрачнöj власт імперіалістjас пеж кіыс.

Таjö презреннöj чукöрыслöн нічтожествоыс, кодлöн абу массajаскöд зік некущöм jітöд, öткофавсö сöмын троцкістскöj наглостköд да подлостköд. Najö жалкöjöс да тешкофöс социалізмлыс победнöj мунöмсö кутны, велікöj народлыс судбасö мöдарö бергöдны асланыс зілöмjасын. Но najö öпаснöjöс фашізм агентjас, шпіонаж, вредітельство, діверсіjаjас, террорістіческöj актjас организujтысjас асланыс ролын. Таjö jукöнас налыс опасностсö оз поз не donjавны. Налöн преступленіjеjасыс помтöмöс. Пролетарскöj суд сетас налы тыр мераöн рöдіналы подлöj іземныс.

(**„Правдалöн“** январ 21-öd лунса передовöj).

Јуöр

ВКП(б) рajком бjуро јанвар 20-öd лунса шуöм серті јанвар 25-öd лунсан јанвар 30-öd лунöз рajон пастаын нуöдавны тупкöсса партijнöj собраніjеjас тащöм сорнijасöн.

Революціоннöj бдітельност да партijнöj уж кыпöдöм“ (обсудітны „Правда“ газетыс передовöj).

Докладчікjас: ВКП(б) РК-са інструкторjас, ВКП(б) рajком бjуроса шленjас, рajпартактівыс бура подготовітчöм jортjас да торjа парторгjас, кодöс утвердітöма ВКП(б) рajком бjуроöн.

ВКП(б) рajкомса секретар **Дресвjанкін.**

Обвініталнöj заклученіје

Ј. Л. Пjатаков, К. Б. Радек, Г. Ј. Сокольніков, Л. П. Серебр'аков, Н. І. Муралов, Ј. А. Лівшіц, Ј. Н. Дробніс, М. С. Богуславскіj, І. А. Князев, С. А. Ратajчак, П. О. Норкін, А. А. Шестов, М. С. Строілов, І. Д. Турок, І. І. Граше, Г. Ј. Пушін да В. В. Арнолд делö куза, кодjас мыждыссöны рöдіналы іземныс, шпіонажын, діверсіjаjасын, вредітельствоын да террорістіческöj актjас гöтöвітöмын,—сіjö преступленіjеjасын, кодjас індыссöны РСФСР-са УК 58—1—А, 58—8, 58—9 да 58—11 статтajасын.

Следствіjеöн троцкістско-зіновjевскöj террорістіческöj öтувjа центр делö куза, кодлыс участникjассö вöлі мыждöма 1936-öd воса август 24-öd лунö СССР-са Верховнöj Суд Военнöj Коллегіjаöн, вöлі установітöма, мыj вылын індöм центрыс кынзі вöлöма сіз шусана запаснöj центр, кодöс котыртöма Л. Д. Троцкіj веськыд директіва серті сіjö случajвылö, троцкістско-зіновjевскöj блоклыс преступнöj ужсö-кö лоö ерддöдöма сöветскöj власт органjасöн. Троцкістско-зіновjевскöj öтувjа центрыс судітöм членjас Зіновjев, Каменев да мукöд петкöдлісны, мыj запаснöj центрын вöліны асланыс важса троцкістскöj ужöн тöдсаöс J. Л. Пjатаков, К. Б. Радек, Г. J. Сокольніков, Л. П. Серебр'аков.

Таjö делö куза возза следствіjеöн тöдмалöма, мыj сіз шусана запаснöj центрыс збылыссö вöлöма параллельнöj троцкістскöj центрöн, кодöс вöлі котыртöма да кодi дejствujтіс емиграціjаын олыс Л. Д. Троцкіj веськыд індöдjас серті.

Асныс преступнöj ужсö троцкістскöj параллельнöj центр jонжыка активнöjа паскöдіс Сергеj Мироновіч Кіровöс злодеjскöjа віöм бöрын да троцкістско-зіновjевскöj öтувjа центр разгромітöм бöрын.

Параллельнöj центр аслас возö главнöj могöн сувтöдіс сöветскöj правітельствоöс путкылтöм, СССР-ыс общественнöj да государственнöj строjсö вежöм могыс. Л. Д. Троцкіj да, сіjö індöд серті, параллельнöj троцкістскöj центр кöсjісны востны властсö иностраннöj государствоjас отсöгöн, СССР-ын капіталістіческöj отношеніjеjас сувтöдöм могыс.

Сöветскöj Сojузлы паныд таjö іземныческöj зілöмjассö Л. Троцкіj jонжыка тырвujö петкöдліс параллельнöj троцкістскöj центрлы аслас діректівнöj пісмöын, кодöс пöлучітöма мыжалана К. Б. Радекöн 1935-öd воса декабр тöлысын.

Мыжалана Радек та куза 1936-öd во декабр 22-öd лунö допрос вылын вісталіс:

„Колö гöгöрвоны, гіжіс Троцкіj, мыj СССР-лыс социалнöj структурасö капіталістіческöj державajасланö колана ног öткофавтöг, блоклöн правітельство сулавны власт бердын да віны мір оз вермы...

СССР-öс експлоатірujтöмö германскöj да японскöj капіталöс лезöм лöсöдас гырыс капіталістіческöj інтересjас сöветскöj территорijа вылын. Сетчö пондасны кысыны сіктын сіjö слöjjасыс, кодjас ез бырöдны капіталістіческöj психологіjасö да абу döвöленöс колхозjасöн. Немецjас да японецjас корасны міjанлыс сіктын атмосферасö лічöдöм, сы вöсна ковмас мунны уступкаjас вылö да распустітны колхозjасöс лібö лезны петны колхозjасыс“. (5-öd том, делöлöн 142, 143 лист) да возö:

„Мі **Пjатаковköd** воім заклученіjеö, мыj таjö директівыс вöчö ітог блок ужлы, сувтöдö став точкajассö „і“ вылö, медса јос формаöн сы jылыс вопрос выдвігajтöмöн, мыj троцкістско-зіновjевскöj блоклöн власт вермас лоны став обстоjателствоjас дырjі сöмын капіталізмöс реставрujтан властöн“. (5-öd том, 146 д. л.).

Аслас öчередöн мыжалана **Пjатаков** 1935-öd воса декабр тöлысын Осло кар дінын матын Л. Троцкіjкöd сорні jылыс вісталігöн, петкöдліс, мыj **Л. Троцкіj** СССР-ын троцкістскöj організаціjалыс діверсіоннöj, вредітельскöj да террорістіческöj уж акітівізujтöм требujтöмöн, тöдчöдіс, мыj капіталістіческöj государствоjаскöд сорнітчöм результатöн колö, кыз сіjö шуіс, бöрынтчыны капіталізмлан.

Мыжалана **Пjатаков** показаніjеjас серті, Л. Троцкіj вісталіс:

„Сіjö лоö, ковмас отступajтны. Сіjöс колö чорыда гöгöрвоны. Бöрынтчыны капіталізмлан. Јона-öылöз да кущöм размерöн, öні сöкыд віставны,—конкретізujтны позö сöмын власт дорö воöм бöрын“. (Л. Д. 1-öd том, 269 л.).

Сы jылыс, мыj параллельнöj троцкістскöj центрлöн программаыс вöлі ССР-ын капіталізмöс бöр сувтöдан программаöн, петкöдліс мыжалана **Г. J. Сокольніков** 1936-öd воса нojабр. 30-öd лунса допрос вылын.

„...Таjö программаыс предусматрівajтліс індустріалізаціjа, коллектівізаціjа політікаыс öткажітчöм да талöн кыз результат, сіктын посні овмöсjас подув вылын капіталізм кыпöдöм, кодi промышленностын капіталістіческöj елементjаскöд öтвыв развітчіс ескö СССР-ын капіталістіческöj реставраціjаö.

...Центрлöн став шленjасыс вöліны öткоф мöвпаöс сіjöс прізнajтöмын, мыj öніjа условіjеjасын мöд программа оз вермы лоны і мыj колö нуöдны олöмö блоклыс іменнö таjö программасö“. (л. д. 8-öd том, 225 л.).

Таjö программнöj установкajасыс петöмöн **Л. Д. Троцкіj** да параллельнöj центрыс сылöн сообщщнікjасыс завофітчісны сорнітчыны иностраннöj государствоjасса агентjаскöд, медым сöветскöj властöс путкылтны военнöj інтервенціjа отсöгöн.

Таjö іземныческöj сорнітчöмjас вылö база пыддіыс **Л. Д. Троцкіj** да параллельнöj центр сувтöдісны: СС.Р-ын частнöj капіталлыс паскавны лезöм, колхозjасöс распустітöм, совхозjасöс ліквідірujтöм, уна сöветскöj предпріjатіjеjас иностраннöj капіталістjаслы концессіjаö сетöм да таjö иностраннöj государствоjасыслы мукöд економіческöj да політіческöj выгодajас сетöм весіг сöветскöj территорijалыс jукöн сетöмöз.

Та куза **Л. Д. Троцкіj К. Радеклы** вылын індöм пісмöын, мыжалана **К. Радек** кывjас серті, гіжіс:

„Вöлі ескö нелепостöн мöвпавны, мыj позö воны власт дінö ыжыд тöдчанлуна капіталістіческöj правітельствоjассан, торjа-нін сещöмjассан, jонжыка агрессівнöjjассан, кызі Германіjалöн да Японіjалöн öніjа правітельствоjассан бур отношеніjеjасöн заручітчытöг. Зік öні-нін колö таjö правітельствоjасыскöд контакт да договоренност“... (5-öd том, д. 140 л.).

Следствіjеöн установітöма, мыj **Л. Д. Троцкіj** бостсіс сорнітчöмö германскöj націонал-социалістіческöj партijаöн öтік веськöдлыскöд Сöветскöj Сojузлы паныд öтувjа тыш jылыс.

Кызі вісталіс мыжалана **Пjатаков, Л. Троцкіj**, 1935-öd воса декабрын сыкöд сорніын, jуöртіс, мыj сіjö таjö сорнітчöмjаснас націонал-социалістіческöj партijаса індöм веськöдлыскöд вöчіс соглашеніје тащöм условіjеjас вылын:

„І. Гарантірujтны германскöj правітельство дінö общщöj бур отношеніје да сыкöд колана сотрудничество международнöj характера ыжыд тодчанлуна вопросjасын;

2. Сöгласітчыны территорiалнöj уступкаjас вылö;

3. Лезны германскöj предпрінімательjасöс, концессіjаjас формаын (лібö кущöмкö мукöд формаjасын) СССР-ын сещöм предпріjатіjеjас експлоатірujтöмö, кодjас лоöны колана економіческöj содтöдöн Германіjа овмöслы. (Сорніыс мунісköрт руда, марганец, нефт, зöлöта, вöр jылыс да с. в.);

4. Лöсöдны СССР-ын германскöj частнöj предпріjатіjеjас ужлы бур условіjеjас;

5. Паскöдны военна кадö активнöj діверсіоннöj уж военнöj предпріjатіjеjасын да фронт вылын. Таjö діверсіоннöj ужсö колö вöлі нуöдны Троцкіj індöдjас серті, кодöс сöгласujтöма германскöj генштабköд.

Соглашеніjелыс таjö подувjассö, кызі вісталіс Троцкіj, вöлі помöз разработаjтöма да прімітöма Троцкіjöн Гітлерöс вежыс Гесскöд азыслігöн.

Сіз-жö, вісталіс Троцкіj, мыj сылöн ем бура лöсöдöм jітöд... правітельствоköd“. (1-öd том, д. 267, 268 л.).

Таjö соглашеніје характер jылыс да территорiалнöj уступкаjас размерjас jылыс **Л. Троцкіj** jуöртіс аслас пісмöын мыжалана Радеклы 1935-öd воса декабр тöлысын.

Таjö пісмöас **Л. Троцкіj** мыжалана **К. Радек** вісталöм серті, гіжіс:

„... неізбежнöjа ковмас мунны территорiалнöj уступкаjас вылö... лоö сетны Јапоніjалы Приморjе да Пріамурjе, а Германіjалы—Украіна.

Германіjалы колö сырjо, продовольствіjе да сбытлöн рынокjас. Міjанлы ковмас лезны сіjöс руда, марганец, зöлöта, нефт, аппатітjас експлоатірujтöмын участвujтöмö да обjажітчыны мыjкö дыра срок кежлö лезны сылы продовольствіjе да жірjас міровöj дорыс улынжык доjасöн.

Міjанлы ковмас сетны Јапоніjалы Сахалінскöj нефт да гарантірujтны нефт сетöм Америкаköd война случajын. Міjан сіз-жö ковмас лезны сіjöс зöлöта експлоатірujтöмö. Мі долженöс лоам сöгласітчыны Германіjа корöмjаскöд не сувтны сылы паныд Придунajскöj странajас да Балканы захватітöмын, не торкавны Јапоніjалы Кітajöс бостöмын...“ (вітöд том, д. 142, 144 л.).

Іностраннöj государствоjасса представітельjаскöд аслас лічнöj сорнітчöмjасыс öтар **Л. Троцкіj** щöктіс параллельнöj центрса шленjаслы лöсöдны таjö государствоjасса представітельjаскöд jітöд СССР-ын.

Мыжалана **Пjатаков** вісталöм серті **Л. Троцкіj** параллельнöj центрлы аслас пісмöjасын коріс **Радеклыс** да **Сокольніковлыс**, кодjаслöн вöліны соответствujушщöj позанлунjас, тöдмавны державajасса тані олыс офіціалнöj представітельjаскöд колана контакт лöсöдöм да поддержітны сіjöс, мыj сыöн, Троцкіjöн, практіческöjа нуöдсö. (1-öd том, д. 257 л.).

Л. Троцкіj таjö директівajас серті мыжалана **К. Радек** да **Г. Сокольніков** лöсöдісны контакт таjöжö государствоjасса представітельjаскöд.

Та куза мыжалана **Радек** 1936-öd воса декабр 4-öd лунö допрос вылын вісталіс: „...Правітельствоса представітельjаскöд сіjö контакт jылыс Троцкіjлöн утвержденіjеыс ез вöв прöстöj болгöмöн. Таын ме вермі убедітчыны сорніjасын, кодjас вöліны 1934-35-öd воjасын діпломатіческöj пріjомjас вылын, военнöj атташе г... да ...посольствоköd пресс-атташе г... сіjö делöсö бура тöдыс германіjаса представітелköd.

Najö кыкнаныс осторожнöj формаын сеталісны меным гöгöрвоны, мыj... правітельстволöн ем контакт Троцкіjкöd“.

І возö:

„Ме вісталі г. К., мыj віччысны уступкаjас öніjа правітельствоыс зік бесполезнöj делö і мыj... правітельство вермас расчітываjтны „СССР-са реалнöj політікjас“ уступкаjас вылö, шуны-кö блоксан, кор бöрjаыс воас власт бердö“. (5-öd том, д. 119, 121 л.).

Мыжалана Сокольніков сіз-жö прізнajтіс, мыj иностраннöj делöjас куза народнöj комиссарöс вежыслыс служебнöj положеніjесö іспользujтöмöн, сіjö, Л. Д. Троцкіj індöдjас серті, нуöдіс таjнöj сорнітчöмjас öті иностраннöj государствоса представітельjаскöд.

Мыжалана Сокольніков вісталіс: „Öті офіціалнöj беседа помасöм бöрын, кодi муніс менам г. ... кабінетын, кор г. ... да посольствоса секретар мöдöдчісны мунны, г. ... недыр кежлö колччыліс.

Таjö кадас кыкнан переводчікыс петісны-нін кабінетыс. Таjöн воспользujтчöмöн г. ... сіjö кадö, кор сіjöс ме колöдi петаніно, вежсіс мекöд некымын фразаöн. Г... вісталіс меным: „Тöдса абу тіjанлы, мыj г-н Троцкіj вöчіс кущöм сурö предложеніjеjас менам правітельстволы?“.

Ме вочавіз: „да, ме сы jылыс тöда“. Г... jуаліс: Кызі ті donjаланныд таjö предложеніjеjассö?“. Ме вочавіз: „Ме лыдда таjöj предложеніjеjассö jона серjознöjöн“. Секі г. ... jуаліс: „Таjö сöмын тіjан лічнöj мöвп?“. Ме вочавіз: „Абу, таjö мöвпыс сіз-жö і менам другjаслöн“. (8-öd том, л. 235, 236 д.).

Властö воöм вылö асныс медыжыд надеjасö **Л. Д. Троцкіj** да СССР-ын сылöн сообщщнікjасыс пуктывлісны імперіалістіческöj государствоjаскöд лоан военаын Сöветскöj Сojуз пораженіје вылö. Та серті иностраннöj государствоjасса агентjаскöд асланыс сорнітчöмjасын лічнö **Л. Д. Троцкіj** да параллельнöj центр мыжалана **Радек да Сокольніков** пыр, быдсама ногöн зілісны öзöдны СССР вылö таjö государствоjаслыс военнöj усköдчöмсö.

Таjö подтверждajтчö таjö делö куза став мыжаланаjас показаніjеjасöн.

Сіз, мыжалана **Радек** 1936-öd воса декабр 22-öd лунса допрос вылын вajöдö тащöм места **Л. Д. Троцкіjсан** сылы пісмöын: „Колö прізнajтны, мыj власт jылыс вопрос реалнöjжыка сувтас блок возын сöмын военаын СССР пораженіје бöрын. Та кежлö блоклöн колö енергічнöjа лöсöдчыны... Сы вöсна, мыj троцкістjасöн власт дорö воöмын медыжыд условіjеöн, таjöскö налы оз ydajтчы перjыны террорöн, вöлі ескö СССР-лöн пораженіје, колö, кызі сіjöс позö, öзöдны СССР да Германіjа костын столкновеніjесö. (5-öd том, д. 143, 117 л.).

Л. Д. Троцкіj да сылöн СССР-ын сообщщнікjасыс лыддісны коланаöн лоан военаын бостны активнöj пораженческöj позіціjа, СССР-лы паныд тышын иностраннöj інтервентjаслы быдсама ногöн отсалöмöн.

Сіз, напрімер, мыжалана **Пjатаков**, Осло кар дінын матын 1935-öd воса декабрын **Л. Троцкіjкöd** аслас сорнілыс содержаніjесö вісталöмöн, петкöдліс:

„Сорнітны-кö война jылыс, то та jылыс **Л. Д. Троцкіj** вісталіс зев гöгöрвоана. Война, сіjö мöвп серті, неізбежнöj медса матыса кадын.

Сіjö, Троцкіj, лыддö зік коланаöн бостны таjö войнаас отчотлівöjа пораженческöj позіціjа. **Сіjö** лыддö, мыj блоклöн власт дінö воöм, кывшутöг, вермас лоны öдзöдöма СССР военнöj пораженіjеöн“ (1-öd том, д. 258 л.).

Властсö бостöм могыс СССР-лы пораженіје гöтöвітöм таjö план серті **Л. Д. Троцкіj, J. Пjатаков, К. Радек, Г. Сокольніков, Л. П. Серебр'аков, J. Лівшіц** да таjö делö куза мукöд мыжаланаjас паскöдісны вредітельскöj, діверсіоннöj, шпіонскöj да террорістіческöj уж, кодöс веськöдöма міјан рöдіналыс економіческöj да военнöj вынjöрсö орддöм вылö, сещöм ногöн уна ыжыд государственнöj преступленіjеjас вöчöмöн.

Следствіjеöн тöдмалöма, мыj **Л. Троцкіj** веськыд індöдjас серті да параллельнöj троцкістскöj центр непосредственнöj веськöдлöм улын, таjö делö куза уна мыжаланаjас: Турок, Князев, Ратajчак, Шестов, Строілов, Граше да Пушін вöліны непосредственнöjа jітчöмаöс германскöj да японскöj разведывательнöj органjасса агентjаскöд—діверсантjаскöд, орjавлытöма нуöдісны шпіонаж Германіjалы да Японіjалы пöльза вылö да вöчісны уна вредітельскöj да діверсіоннöj актjас социалістіческöj промышленност да körттуj транспорт предпріjатіjеjас вылын, торjöн-нін сіjö предпріjатіjеjас вылын, кодjас імеітöны обороннöj тöдчанлун.

Таjö шпіонскöj да діверсіонно-вредітельскöj ужсö вылын індöм мыжаланаjас нуöдалісны та куза троцкістjаслöн иностраннöj разведчікjаскöд соглашеніjеjас серті. Сіз, напрімер, мыжалана **Радек** 1936-öd воса декабр 22-öd лунса допрос вылын **Пjатаковлыс** показаніjеjассö подтверждajтöмöн вісталіс, мыj соглашеніjеын, кодöс вöчöма Троцкіjöн германскöj націонал-социалістіческöj партijаыс представітелköd, öтік пунктын, вöлі обjазательство—

„... Германіjаöн СССР-лы паныд война кадö нуöдны пораженческöj позіціjа, jонмöдны діверсіоннöj уж, торjöн-нін военнöj тöдчанлуна предпріjатіjеjас вылын... дejствujтны Троцкіj указаніjеjас серті, кодjасöс сöгласujтöма германскöj генералнöj штабköd“. (5-öd том, д. 152 л.).

Германіjаса да японіjаса представітельjас возын ас выланыс бостöм köсjысöмjассö олöмö пöртöмöн параллельнöj троцкістскöj центр Сöветскöj Сojузса промышленнöj уна предпріjатіjеjас вылын да körттуj транспортын котырталіс діверсіонно-вредітельскöj группajас, кодjас возö сувтöдöма вöлі могöн діверсіоннöj да вредітельскöj актjас вöчöмjас.

Мыжалана Пjатаков 1937-öd во јанвар 4-öd лунса допрос вылын вісталіс:

(Помсö візöд мöд лістбокыс)

Обвінітелнöј заклученіје

(ПОМ)

„Ме рекомендујті асланым јöзлы (і ачым сіјöс вöчі) не распылајтчыны асланым врефітелскöј ужын, сувтöдны асыд став вніманіје промышленностса основнöј гырыс объектјас вылын, кодјас бостöны оборонноj da общесојузнöј тöдчанлун.

Тајö пунктын ме фејствујті Троцкіј фіректіва серті: „Вöчны дојмана кучкöмјас јона дојманажык местајасын“ (1-öд том, ф. 287 л.).

Мыжалана **J. Пјатаков** тајö установка серті ужалöмöн параллелнöј центрöн котыртöм группајас вöчісны уна фіверсіонно-врефітелскöј актјас промышленнöј предпријатијејас вылын da кöрттуј транспортын.

Сіз, напрімер, кызі сіјö вöлі установітöма 1936-öд воса нојабр 19-22-öд лунјасö судебнöј процесс вылын Кемеровскöј рудникын троцкістско-фіверсіоннöј группа фелö куза, мыжалана Дробніс індöд серті вöлі вöчöма взрыв „Централнаја“ шахтаын, код дырјі кулі 10 рабочöј da 14 рабочöј јона ранітчісны. (Візöд тајö фелö діно пунктöм кемеровскöј процесс куза 1936-öд воса нојабр 19-22-öд лунјасö мунан судебнöј следствијејыс матеріалјассö da документјассö).

Горловскöј азотно-туковöј комбінатын мыжалана Ратајчак вескöдлöм улын вöлі котыртöма кујім фіверсіоннöј акт, сы піын кык взрыв, код вöсна лоіны человескöј жертвајас da лоі ыжыд матеріалнöј ущщерб государстволы.

Тащöм-жö фіверсіоннöј актјас, Ратајчак порученіје серті, троцкістскöј организација участнікјасöн вöлі вöчалöма і Сојузса мукöд хіміческöј предпријатијејас вылын (Воскресенскöј хіміческöј комбінат da Невскöј завод).

Тајö взрывјасыслыс фіверсіоннöј характерсö установітöма специалнöј техніческöј експертіза актјасöн да мыжаланајас Ратајчак, Пушін da Граше асланыс прізнајтчöмјасöн. (40-öд том, ф. 30, 39, 50 л.). (Візöд техническöј експертізалыс актјас).

Јона активнöј фіверсіонно-врефітелскöј уж кöрттуј транспортын нуödісны тајö фелö куза мыжаланајас: J. A. Лівшіц, I. ф. Турок, I. A. Кнаzев da M. С. Богуславскіј.

Сіз, мыжалана Кнаzев, параллелнöј троцкістскöј центр вескыд заданіје серті котыртіс да пöртіс олöмö појездјаслыс уна крушеніјејас, јонжыкасö воінскöјјасöс, кодјас дырјі лоіны уна человескöј жертвајас.

Тајö крушеніјејас піыс медса серјозмöјјасöн вöлiны:

а) станција „Шуміха“ вылын 1935-öд воса сентабр 27-öд лунö воінскöј ешелонлöн крушеніје, код дырјі кулі 29 красноармејец da ранітчіс 29 красноармејец-жö.

б) „Јахіно-уст-катав“ перегон вылын крушеніје, кодi вöлі 1935-öд воса фекабр тöлысын.

в) „Јефіновер—Берфауш“ перегон вылын крушеніје, кодi вöлі 1936-öд воса февралын.

Воінскöј појездјаслыс крушеніјејассö мыжалана Кнаzев котыртіс не сöмын параллелнöј центр індöдјас серті da фіверсіонно-врефітелскöј ужöн вескöдлыс кöрттуј транспортын мыжалана Лівшіц індöд серті, но і јапонскöј разведкаын агент г-н Х. вескыд індöдјас серті.

Та куза 1935-öд воса фекабр 14-öд лунса допрос вылын мыжалана Кнаzев вісталіс:

„Вісталны-кö шпіонскöј уж јылыс da Краснöј армијалы ydарјас вöчöм јылыс воінскöј појездјаслыс человескöј жертвајасöн крушеніјејас вöчалöмöн, то ме тајö ужас заводітчі сöмын јапонскöј разведка пöльза вылö Краснöј армијалы паныд шпіонаж da фіверсіоннöј уж діно троцкістскöј организацијалыс отношеніјесö тöдмалöм бöрын.

Кöрттуј транспортын фіверсіонно-врефітелскöј уж паскöдан јукöнын da крушеніјејас котыртöмын заданіјесö меöн вöлі пöртöма олöмö ставнас, сы вöсна, мыј тајö вопросас јапонскöј разведкалöн заданіјеыс zік лöсаліс троцкістскöј организацијасан неуна воzын меöн пöлучітöм заданіјеköд“. (32-öд том, ф. 61, 57 л.).

Јапонскöј разведка агентјаскöд сотрудничество јылыс вісталіс сіз-жö і I. ф. **Турок** (23-öд том, ф. 106 л.).

Іностраннöј разведкајасса агентјаскöд сотрудничествоын, појездјаслыс крушеніјејас котыртöмын, шахтајасын da промышленнöј предпријатијејасын взрывјас da поджогјас вöчöмын тајö фелö куза мыжаланајас ез брезгујтны тышын медса гнуснöј средствојасöн, сознателнöја da обдуманнöја сещöм чудовіщнöј преступленіјејас вылö мунöмöн, кызі рабочöјјасöс отравітöм da віалöм, рабочöјјаслыс сöветскöј властлы паныд недовольство провоцірујтны зілöмöн.

Сіз, мыжалана **Пјатаков** 1936-öд воса фекабр 4-öд лунса допрос вылын та куза вісталіс:

„Мі учітывајтлім, мыј колана случајын врефітелскöј планјас, фіверсіонно-врефітелскöј актјас олöмö пöртан могјасын неізбежнö лоöны человескöј жертвајас. Мі тајöс учітывајтлім da прімітлім кызі неізбежност“. (I-öд том, ф. 196, 197 л.).

Нöшта цінічнöјжыка та јылыс петкöдліс мыжалана **Дробніс**:

„Весіг бурјык, лоöны-кö шахтаын жертвајас, сы вöсна, мыј најö кывшутöг кыпöдасны рабочöјјасын лöглун, а мінанлы сіјö і колö“. (13-öд том, ф. 66 л.). Сы јылыс, мыј народлöн тајö врагјасыс, фіверсіоннöј актјас котыртöмöн, сознателнöја мунісны уналыда морт жертвајас вылö, вісталö і сещöм показаніје мыжалана **Кнаzевлöн** 1936-öд воса фекабр 26-öд лунын.

„Лівшіц сетіс торја порученіје готöвітны da пöртны олöмö уна фіверсіоннöј актјас (взрывјас, крушеніјејас, лібö отравленіјејас), кодјас ескö сопровождајтчісны уна лыда морт жертвајасöн“. (32-öд том, ф. 92 л.). Тащöм-жö показаніјејас сетіс і мыжалана **Турок** I. ф. (23-öд том, 73-öд л.).

Промышленнöј предпријатијејас вылын da кöрттуј транспортын взрывјасöн, поджогјасöн, појездјас крушеніјеöн da с. в. троцкістскöј центрлöн da предпријатијејас da транспорт вылын сіјöн вескöдлан фіверсіоннöј группајас торја активнöј разрушителнöј уж долженöс вöлі нуны војна кадö, кор предателстволöн тајö чудовіщнöј актјасыс вöчісны ескö јона дојмана кучкöм Сöветскöј Сојузса обороноспособностлы. Сіз, мыжалана **Пјатаков** сетіс індöдјас мыжалана **Норкінлы** готöвітны Кемеровскöј хіміческöј комбінатöс сотöм војна заводітчіг кежлö.

Та куза допросітöм **Пјатаков** вісталіс:

„da, подтверждајта. Тащöм заданіјесö ме Норкінлы збылыс сетлі. Тајö вöлі Троцкіјköд встреча бöрын регыд мысті, код дырјі сіјö сувтöдіс ме воzын вопросјас војна заводітчігöн оборонноj предпријатијејас вылын фіверсіоннöј актјас нуödны коланлун јылыс. Іменнö такöд јітöдын ме сорнітлі Норкінköд тащöм фіверсіоннöј актсö Кемеровоын вöчны позанлун відлалöм јылыс“. (1-öд том, ф. 309 л.). Аслас öчередын мыжалана **Кнаzев** 1936-öд воса фекабр 14-öд лунö допрос вылын вісталіс, мыј параллелнöј центркöд соглашеніје серті сіјö прімітіс јапонскöј разведкаса агент г-н Х.-сан заданіје војна случајын:

„Котыртны воінскöј складјас, пітателнöј пунктјас da војскајаслыс санобработка пунктјас сотöм“. (32-öд том, ф. 68 л.).

Нöшта чудовіщнöјжык заданіје, кодöс вескöдöма сöветскöј народлы паныд, мыжалана Кнаzев прімітіс сіјö-жö јапонскöј разведкаса агент г-н Х.-сан:

„... Торјöн чорыда сувтöдчыліс јапонскöј разведкаöн вопрос војна кадö бактеріологіческöј средствојас прімінітöм јылыс, медым заразітны остро-заразнöј бактеріјајасöн војска улö сетан ешелонјас, а сіз-жö пітателнöј da војскајаслыс санобработка пунктјас...“ (32-öд том, ф. 68 л.).

Мыжалана Кнаzевлöн јапонскöј разведкаköд предателскöј јітöдыс тöдмалöма не сöмын Кнаzев личнöј показаніјејасöн, но і сылöн г-н Х-köд ерdöдöм перепискаöн da фотоснимокјасöн (г-н Х.-лöн пісмöјас „15-XII“ пасјöдöн da 1936-öд во 23-VIII-сан). (32-öд том, ф. 121 л.).

Предварителнöј следствіје матеріалјасöн da С. А. **Ратајчак**, I. А. **Кнаzев**, I ф. **Турок**, Г. J. **Пушін**, I. I. **Граше**, А. А. **Шестов** da М. С. **Строілов** асланыс прізнаніјејасöн установітöма, мыј фіверсіонно-врефітелскöј ужköд öтщöщ троцкістскöј параллелнöј центр Сöветскöј Сојузköд тышын ез ічöтжык тöдчанлун сетлы іностраннöј разведкајаслы пöльза вылö котыртöм шпіонажлы.

Вылын індöм став мыжаланајасыс, кодјас јітчöмаöс германскöј da јапонскöј разведкајас представителјаскöд, орјавлытöма снабжајтісны најöс ыжыд государственнöј тöдчанлун кутыс секретнöј свефеніјејасöн.

Сіз, напрімер, мыжалана **Кнаzев** снабжајтіс јапонскöј разведкаöс, тајö разведкаса вылын індöм агент г-н Х. пыр, СССР-са кöрттуј техническöј состојаніје јылыс, мобілізаціоннöј даслун јылыс da воінскöј перевозкајас јылыс секретнöј свефеніјејасöн. (32-öд том, ф. 103 л.).

Мыжалана С. А. **Ратајчак**, Г. J. **Пушін** da I. I. **Граше** прізнајтісны, мыј најö вöлі јітчöмаöс германскöј разведкаköд, кодлы сеталісны мінан хіміческöј заводјас уж da состојаніје јылыс секретнöј матеріалјас.

Та куза допросітöм мыжалана Граше петкöдліс:

„Организација, кöні ме участвујті, нуödаліс германскöј разведка заданіје серті не сöмын фіверсіоннöј, но і шпіонскöј промышленностса предпријатијејас вылын“. (21-öд том, ф. 40 л.).

Мыжалана **Г. J. Пушін**, шпіонажын асыс участијесö прізнајтöмöн, петкöдліс, мыј сіјö da мыжалана С. А. **Ратајчак** кутісны „Линде“ фірмаса монтор—Ленц пыр германскöј разведкаköд јітöд.

Мыжалана **Г. J. Пушін** 1936-öд во октабр 26-öд лунса допрос вылын вісталіс:

„Ленцлы вöлі сетöма сещöм матеріалјас:

1. 1934-öд воын Сојузын став хіміческöј предпријатијејасöн вöчöм продукција јылыс даннöјјас.

2. Сојузса став хіміческöј предпријатијејасын 1935-öд во вылö ужјаслöн программа.

3. Азотнöј комбінатјас строітан план, кöні вöлі предусмотрітöма строітелнöј ужјас 1938-öд воын помалöмöн.

Став тајö матеріалјассö Ленцлы сеті личнö ме уна срокјасö 1935-öд во первојја жынын.

Сыыс кынзі меным тöдса Ленцсан, мыј непосредственнö Ратајчаксан сіјö пöлучітіс даннöјјас војенно-хіміческöј заводјасöн 1934-öд воса продукција јылыс da 1935-öд во вылö ужјаслыс программа јылыс. Тајö ставсыс кынзі, Ленц орјавлытöма снабжајтчіс меöн азотнöј заводјас куза простојјас, аварijајас da оборудованіје состојаніје јылыс свефеніјејасöн“.

Тащöм-жö шпіонскöј уж германскöј разведка пöльза вылö нуödісны сіз-жö і мыжалана **А. А. Шестов da М. С. Строілов**, кодјас кутöмаöс преступнöј јітöд СССР-ö іностраннöј специалістјас німöн воыс уна разведчікјаскöд, кызі вöлі, напрімер, „Кемеровскöј фелö“ куза шпонскöј фіверсіоннöј ужыс мыждöм інженер Штіклінг.

Германскöј разведкалы пöльза вылö троцкістјаслöн шпіонскöј ужыс уна случајын зебсыліс торја немецкöј фірмајаскöд јітödöн.

Тајö фелö куза следствијеöн установітöма, мыј Л. Троцкіј da торја германскöј фірмајас костын вöлі вöчöма соглашеніје, код серті тајö фірмајасыс візісны троцкістјасöс Германијаыс СССР-ö вајöм töварјас don вылö накідкајасыс вöчöм фонд шщöт вылö. Та куза мыжалана Пјатаков, кодi сорнітлöма емиграцијаын олыс Троцкіј піköд—Л. Л. Gedовköд, вісталіс:

„...Gedов вісталіс меным Троцкіјлыс індöдјассö, медым ме зілі вöчны унжык заказјас „demag“ da „Борзіг“ фірмајасын, кодјас представителјаскöд Троцкіј кутö јітöд.

Тіјанлы,—codтöд шуіс Gedов,—ковмас мынтысны унжык, но тајö сöмыс мунас мінан уж вылö“. (I-öд том, ф. 227 л.).

Сöветскöј правителствоöс путкылтöм куза da власт бостöм куза асланыс планјасын Л. Троцкіј da параллелнöј центр медса ыжыд тöдчанлун сетлісны ВКП(б)-öн da сöветскöј правителствоöн вескöдлысјаслы паныд террористіческöј актјаслы.

Тајö фелö куза воzza следствијеöн тöдмалöма, мыј параллелнöј троцкістскöј центр, Л. ф. Троцкіј вескыд індöдјас серті, кодјасöс пöлучітöма J. ф. Пјатаковöн da К. Б. Радекöн, котыртіс уна террористіческöј группајас Москваын, Ленінградын, Кіјевын, Ростовын, Сочіын, Новосібірскын da мукöд карјасын.

Мыжалана К. Радек показаніјејас серті, Л. ф. Троцкіј требујтліс:

„... Котыртны надежнöј јöзлыс ічöтік коллектів ВКП(б)-öн вескöдлысјаслы, медвојдöр Сталінлы паныд террористіческöј покушеніјејас вöчалöм могыс“. (5-öд том, ф. 102 л.).

Тащöм-жö індöдјас Л. ф. Троцкіј сетіс мыжалана Пјатаковлы, 1935-öд воын сыкöд сорніын.

Мыжалана Пјатаков вісталіс, мыј „... тајö сорніас „Троцкіј вісталіс: „Гöгöрвоöј, мыј уна террористіческöј актјастöг, кодöс колö нуödны кызі позö öдјöжык, оз поz путкылтны сталінскöј правителствоöс.

Колö тышсö нöшта чорzöдны, нöшта паскöдны, оз ков сувтны zік нінöм воzын, медым сöмын пöрöдны Сталінöс“. (1-öд том, ф. 263. 264 л.).

Кызі фашізмлöн агент, Л. ф. Троцкіј інструктірујтіс троцкістскöј организацијаöс, кодi готöвітіс уна террористіческöј актјас ВКП(б)-öн da сöветскöј правителствоöн вескöдлысјаслы паныд.

Вылын індöм террористіческöј актјас котыртöмöн, троцкістскöј центр зіліс использујтны сы могыс ВКП(б)-öн da сöветскöј правителствоöн вескöдлысјаслыс местајас вылö ветлöмјас.

Сіз, напрімер, кор 1934-öд воын СССР-са СНК-ын председатель **В. М. Молотов** јорт вöлі Сібірын, троцкістскöј террористјас мыжалана Шестов вескöдлöм улын-покушајтчісны В. М. Молотов јортöс віöм вылö, автомобілнöј катастрофа вöчöмöн.

Тајö террористіческöј актсö непосредственнöја исполнітыс, троцкістскöј террористіческöј группаыс шлен Арнолд, петкöдліс та куза 1936-öд во сентабр 21-öд лунса допрос вылын тащöм тор:

„1934-öд воса сентабр тöлысын, кущöм лунö вöлі стöчсö ог töд, Черепухін коріс менö ас дінас кабінетö da предупрефітіс, мыј Прокопјевскö воö Молотов... Сені-жö сіјö меным вісталіс, мыј ме должен пожертвујтны ачымöн і кöт мыј, а вöчны катастрофа менам машінаöн, кодi лоö сетöма Молотовлы. Ме сöгласітчі da вочавізі, мыј ставсö лоö вöчöма“. (36-öд т., ф. 32, 33 л.).

„Муралов індöд серті, ме 1934-öд воын активнöја лöсöдчі СССР-са СНК-ын председатель Молотовлы da Западно-Сібірскöј крајкомын секретар Ејхелы паныд террористіческöј акт вöчіг кежлö“. (15-öд т., ф. 157 л.).

СССР-са Народнöј Комиссарјас Сöветын председатель **В. М. Молотов** јорт олöм вылö покушеніјесö автомашіналы аварија вöчöмöн кодын сіјö муніс кујімöд номера шахта експефіцијасан (Прокопјевскöј рудоуправленіје) рабочöј городоклаö. (36-öд т., ф. 48 л.).

Тащöм подлöј, предателскöј, антісöветскöј ужыс презреннöј фашістскöј најмітјаслöн, рöфіналы іменнікјаслöн da народлы врагјаслöн—троцкістјаслöн.

Партіјалы da сöветскöј властлы паныд асланыс куза нуödан тышын тырвыјö пораженіје бостöмöн, СССР-ын социализм победаköд народнöј массајассан поддержкыс лішітчöмöн da сöветскöј ужалыс јöзöн öтувја презреніјеöн клеjмітöм бандітјас da шпіонјас изолірованнöј da політіческöј обреченнöј группаöн лоöмöн, Л. ф. Троцкіј da сылöн сподвіжнікјас—Пјатаков, Радек, Соколніков, Серебр'аков, Лівшіц da тајö фелö куза мукöд мыжаланајас вöчісны рабочöј класс da крестанство інтересјаслы кывлытöм предательство, іменітісны рöфіналы da лоіны германскöј da јапонскöј фашістскöј вынјаслы шпіонскöј da фіверсіонно-врефітелскöј агентураöн.

участвујтісны мыжаланајас: J. A. **Лівшіц**, Н. І. Муралов, J. Н. **Дробніс**, М. С. **Богуславскіј**, I. A. **Кнаzев**, I. ф. **Турок**, С. А. **Ратајчак**, Б. О. **Норкін**, А. А. **Шестов**, М. С. **Строілов**, I. I. **Граше**, Г. J. **Пушін** da В. В. **Арнолд**.

Став мыжаланајас предјавітöм обвіненіјеын тырвыјö прізнајтісны асысö мыжајасöн da улічајтчöны фелöö пунктöм документјасöн, вещественнöј доказателствојасöн da свіфетелјас показаніјејасöн.

Вылын індöм сертіыс мыждысöны:

1. **Пјатаков**, Јурij (Георгij) Леонідовіч, чужлöма 1890-öд воын, служащщöј;

2. **Соколніков**, Грігорij Јаковлевіч, чужлöма 1888-öд воын, служащщöј;

3. Радек, Карл Бернардовіч, чужлöма 1885-öд воын, журналіст;

4. Серебр'аков, Леонід Петровіч, чужлöма 1888-öд воын, служащщöј—сыын, мыј антісöветскöј, подпольнöј, троцкістскöј центрын участвујтöмöн іменітісны рöфіналы, вöчісны преступленіјејас, кодöс індöма обвіненіјеса формула 1—6 пунктјасын індöм преступленіјејас вöчöмöн—преступленіјејас, кодјасöс предусмотрітöма РСФСР УК 58—I—А, 58—8, 58—9 da 58—11 статтајасын.

5. **Лівшіц**, Јаков Абрамовіч, чужлöма 1896-öд воын, служащщöј;

6. **Муралов**, Ніколај Івановіч, чужлöма 1877-öд воын, служащщöј;

7. **Дробніс**, Јаков Наумовіч, чужлöма 1891-öд воын, служащщöј;

8. **Богуславскіј**, Міхаіл Соломоновіч, чужлöма 1886-öд воын, служащщöј;

9. **Кнаzев**, Іван Александровіч, чужлöма 1893-öд воын, служащщöј;

10. **Ратајчак**, Станислав Антоновіч, чужлöма 1894-öд воын, служащщöј;

11. **Норкін**, Боріс Осіповіч, чужлöма 1895-öд воын, служащщöј;

12. **Шестов**, Алексеј Александровіч, чужлöма 1896-öд воын, служащщöј;

13. **Строілов**, Міхаіл Степановіч, чужлöма 1899-öд воын, служащщöј;

14. **Турок** Іосіф Дімітріјевіч, чужлöма 1900-öд воын, служащщöј;

15. **Граше**, Іван Іосіповіч, чужлöма 1880-öд воын, служащщöј;

16. **Пушін**, Гавріл Јефремовіч, чужлöма 1896-öд воын, служащщöј;

17. **Арнолд**, Валентін Волфрідовіч, сіјö-жö Васілјев, Валентін Васілјевіч, чужлöма 1894-öд воын, служащщöј—сыын, мыј тајö-жö антісöветскöј подпольнöј троцкістскöј организацијаын активнöја участвујтöмöн, іменітісны рöфіналы, вöчісны преступленіјејас, кодјасöс індöма обвіненіје формуласа 1—6 пунктјасын преступленіјејас, кодјасöс індöма РСФСР УК 58—I—А, 58—8, 58—9 da 58—11 статтајасын.

Емиграцијаын олыс Л. Троцкіј da сылöн піыс Л. Л. Gedов, кодјасöс вылыс изобличітöма тајö фелö матеріалјасöн троцкістскöј центр іменітіческöј ужын непосредственнöја вескöдлöмын, најöскö лоö казалöма СССР-са территорија вылын, подлежітöны пырстöм пыр-жö арестујтöмö da ССР Сојуз Верховнöј Сјда Војеннöј Коллегија сјдö сетöмö. Вылын індöм серті da ССР Сојузса Централнöј Исполнітелнöј Комітет 1934-öд во јул 10-öд лунса шуöм серті вылын індöм став јöзыс подлежітöны ССР Сојуз Верховнöј Сјда Војеннöј Коллегија сјдö.

Тајö обвінітелнöј заключеніјесö вöчöма Москва карын, 1937-öд воса јанвар 19-öд лунö.

ССР Сојузса Прокурор
А. ВЫШІНСКІЈ.

Мыжалöмлöн формула

Следствіје лыддö установітöмöн:

I. Мыј Л. ф. **Троцкіј** індöд серті 19933-öд воын вöлі котыртöма параллелнöј центр, тајö фелö куза мыжаланајас: J. Л. **Пјатаков**, К. Б. **Радек**, Г. J. **Соколніков** da Л. П. **Серебр'аков** составын, кодлöн могыс вöлі вескöдлыны преступнöј антісöветскöј, шпіонскöј, фіверсіоннöј da террористіческöј ужöн, кодöс вескöдöма СССР-лыс војеннöј вынјöрсö орödöм вылö, СССР вылö војеннöј ускöдчöм öдzödöм, СССР-лыс территоријасö бостöмын da јукöмын іностраннöј агрессорјаслы содејствујтöм вылö, сöветскöј властöс путкылтöм da Сöветскöј Сојузын капіталізм da буржуазіјалыс власт бöр сувтödöм вылö;

2. Мыј сіјö-жö Л. ф. Троцкіј щöктöм серті тајö центрыс мыжалана **Соколніков** da **Радек** пыр јітчісны торја іностраннöј государствојасын представителјаскöд Сöветскöј Сојузлы паныд öтувја тышкотыртöм могыс; сек-жö троцкістскöј центр кöсјысіс, мыј воасны-кö најö власт діно, сетны сіјö государствојасыслы уна економіческöј да політіческöј лготајас da территоріалнöј уступкајас;

3. Мыј сыкöд öтщöщ, тајö центрыс асланыс шленјас da преступнöј троцкістскöј организацијаса мукöд участнікјас пыр орјавлытöма нуödіс шпіонаж тајö государствојас пöльза вылö, іностраннöј разведкајасöс јона ыжыд государственнöј тöдчанлун кутыс секретнöј свефеніјејасöн снабжајтöмöн;

4. Мыј СССР-лыс хозајственнöј вынјöрсö da обороноспособностсö орödöм могыс тајö центрнас вöлі котыртöма da нуödöма торја предпријатијејас вылын da кöрттуј транспортын уна врефітелскöј da фіверсіоннöј актјас, код вöсна лоіны морт жертвајас da вошіс ценнöј государственнöј ембур;

5. Мыј тајö центрыс готöвітіс уна террористіческöј актјас ВКП(б)-öн da сöветскöј правителствоöн вескöдлысјаслы паныд, da вöліны зілöмјас пöртны олöмö тајö актјассö;

6. Мыј вылын індöм преступнöј ужын тајö центрын вескöдлысјаслыс кынзі—мыжалана J. Л. **Пјатаков**, Г. J. **Соколніков**, К. Б. **Радек**, da Л. П. **Серебр'аков** кынзі, активнöја

Домінлöн брігада пöрödіс 863 кубометрöн морт вылö

Ыб вöрпунктын домін јортлöн брігадаса шленјас јанвар 20-öд лун кежлö пöрödісны 863 кубометрöн морт вылö. Колхозлыс заданіјесö брігада пöрödчöмын тыртіс 75 прöчент вылö, кыскасöмын 26 прöчент вылö.

Но колхоз правленіје da вöрпункт брігадалы отсалöны омöла. Колхоз правленіје отсасан ужвын вöрö öнö-на ез мödöd.

Зев унаыс тысачнікјас баракын 2-3 лунјасöн олöны бітöг вöрпункт карасін сеттöм понда.

ОСІПОВ Н. П.

Рајонын скöт перепіс нуödöм јылыс

Сыктывдінса Рајоннöј Исполнітелнöј Комітет президіумлöн 1937-öд во јанвар 16-öд лунса шуöм

СССР-са СНК 1936-öд во сентабр 4-öд лунса da Обісполком президіум сентабр 20-öд лунса шуöмјас под вылын, медым Сыктывдін рајонын скöтлыд куза бостны точнöј даннöјјас da пröверітны скöтвізöм паскöдöм куза государственнöј план тыртöм Рајісполкомлöн президіум шуö:

1. Февраль 1-öд лунсан февраль 8-öд лунö Сыктывдінса рајон территорија вылын став колхозјаслыс, колхозникјаслыс, öткаолысјаслыс da ведомственнöј учрежденіје da организацијајаслыс став арлыда гырыс сура скöтöс, ыжјасöс, порсјасöс da вöвјасöс 1937-öд во февраль 1-öд лун кежлö состојаніје серті нуödны перепіс.

2. Щöктыны УНХУ-са рајінспектор Кустышев јортлы кыклунја срокöн учотчікјас, інструкторјас куза спісок da скöт перепіс нуödöм куза план представітны рајісполком президіумö утвердітöм вылö.

3. Щöктыны УНХУ-са рајінспектор Кустышев јортлы тајö перепіс нуödöм куза нуödны контролнöј пröверка колхозник da öткаолыс овмöс 10 прöчентыс не еща охватітöмöн.

4. Щöктыны нувчімса поселковöј сöветöс da сіктсöветјасöс перепіс значеніје da могјас куза нуödны массово-разјаснітелнöј уж, обеспечітны перепіс нуödöм куза ужалысјасöс передвіжнöј средствојасöн.

5. Щöктыны Рајзоöс, колхозса јуралысјасöс, рајонувса учрежденіје da организацијаса вескöдлысјасöс, кодјаслöн ем жівотноводческöј хозајство нуödны 5 лунја срокöн 1937-öд во јанвар 1-öд лун кежлö скöт куза інвентарізација, а сіз-жö перепіс нуödöм куза регістраторјаслы сетавны точнöја 1937-öд во февраль 1-öд лун кежлö пröверітöм свефеніјејас.

6. Щöктыны рајонувса јајтрест конторaöс 1937-öд во јанвар 20-öд лун кежлö представітны УНХУ-са рајінспекторлы скöт јурлыд куза выверітöм даннöјјас, кодöс сдајтöма 1936-öд воын јај поставкајас куза торја від da арлыд группа серті.

7. Поручітны рајпрокурор Каракчијев јортлы перепісыс скöт zеблалöмыс мыжајасöс кыскыны уголовнöј кывкутöмö.

Тајö шуömсö јöзödны печать пыр.

Рајісполкомын председатель
—РУС.

Шлен-секретар—НЕСТЕРОВ.

Сыктывдін вöрпромхоз куза вöрлеzöм мунöм јылыс 1937 во јанвар 25-öд лун кежлö сводка (прöчентöн)

Вöрпунктјас	Пöрödöма	Кыскöма	Віт лунја öд		Ужалö јöз		Ужалö вöв	
			пöрödчöмын	кыскасöмын	ставыс	пöрödчöмын	ставыс	кыскасöмын
Ыб	55,7	28,1	2,6	3,2	377	119	153	127
Пажга	52,8	10,2	2,0	3,4	234	53	127	83
Шыладор	49,0	11,2	1,0	2,1	221	51	100	76
Лöм	43,5	18,6	2,0	2,8	147	53	52	52
Пал	37,8	18,1	1,8	4,0	262	82	93	93
Вöрпромхоз куза	49,4	17,8	1,9	3,3	1263	358	525	431
Вöлі 1936 во јанвар 25-öд лун кежлö	43,3	22,8	3,2	2,7	3566	1385	1050	

Отв. редактор J. А. РАКОВ.

Упол. Обліта 549 Выльгорт, редакција „Колхозник“ Тіраж 1204